

Fond, og at denne da tager Indtægterne og afholder Udgifterne paa en saadan Maade, at vi kunne sjonne, at en god Balance kan komme tilstede. Det vil være mit Raad at sætte denne Betragtning i Stedet for den, som nu gjøres gjældende i Lovforslaget's § 1 og de følgende Paragrafer. Den ærede Minister, der jo efter den Stilling, Sagen har faaet i det andet Thing, nu maa føle sig aldeles fri, har i det andet Thing ved det Forslag, han der forelagde, søgt paa en vis Maade at siffre Geistligheden, idet han nemlig har søgt at fastslaa, at en væsentlig Del af de Indtægter, der nu høre til Præsteskabene, i Fremtiden blive ved disse. Det forekommer mig, at man paa den af mig antydede Maade ved Midlernes Inddragelse i en særlig Fond vil kunne opnaa det Samme, og at man da uden Betænkelse kunde gaa ud paa at fastsætte Pengelønninger og at lade Tienden indbetale paa Amtstuen og saa fremdeles. Man har vistnok dertil gjort den Bemærkning, at naar der dannes en særlig Fond, vil det herved være anerkendt, at disse Midler ikke ere Statsmidler; men det forekommer mig, at naar det ligger for, at Lovgivningsmagten raader over disse Midler som Statsmidler, saa har denne Indvending Intet at betyde, og dersom man sætter Pris derpaa, kan man jo i Loven, naar man bestemmer Oprettelsen af en kirkelig Fond, udtrykkelig udtale, at disse Midler ere Statsmidler og som saadanne inddrages i en kirkelig Fond. Denne Fond maa da optage de Indtægter, som Lovforslaget tænker sig skulle indskyde under Statens Jimantier, og afholde de tilsvarende Udgifter.

Naar jeg skulde kunne gaa ind paa det foreliggende Lovforslag, eller man vilde gaa ind paa den Lønte, jeg nu har tilladt mig at anbefale, blev der dog endnu mange og ikke uvæsentlige Omvendinger at foretage i Lovforslaget. Jeg vil først omtale Lønningerne. Det er overmaade lave Lønninger, her foreslaas, saa lave, at selv den sidste ærede Taler, tror jeg, hævdede den Mening, at her var Noget at forbedre. Har det været hans Lønte, samstemmer jeg fuldkommen deri. Jeg skal først tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Biskoppernes Lønninger. Dem tænker man nu paa ret anselig at nedsætte. Jeg tror ikke, der er den ringeste Grund dertil; de ere ikke for høit ansatte nu og bør efter min Formening ikke nedsættes. Man tænker dernæst paa at tage Boligen fra Biskopperne, medens man et andet Sted vil give Bolig til Kapellaner pro loco, det vil

siige Boliger som Skolelærere. Jeg finder ikke, at der er den ringeste Grund til at gaa ind derpaa. De Boliger, Biskopperne have nu, bør de utvilsomt beholde. Lønningsfaterne for Præster have som Maximum 1600 Rd., og deraf gaa de nedad til 300 Rd. Dersom man vil nedtrykke et stort Statsinstitut, som Folkekirken dog er, til det Middelmaadige, saa skal man bestemme den Slags Lønninger; men vil man, at det skal have sig over det Sevne, saa maa man ogsaa opstille et Maal, som den større Dygtighed, som den fremadstræbende Ærgjerrighed kan have at stræbe hen til, og man maa ikke tage ud af den øverste Kirkebestyrelses Haand Midler til at belønne Flid og Dygtighed i Kirkens Tjeneste. Derfor er det vistnok uundgaaligt, at hvis man vil give Folkekirken i Staten den Stilling, som den har gyldigt Krav paa, maa der være nogle høiere Lønninger, Noget, hvorved det Behov til begge Sider kan fyldestgøres, som jeg nylig har nævnt. Lønninger paa 1600 Rd. som de høieste kan der ikke være nogen Tale om at gaa ind paa. Jeg har for at gjøre Klarere, hvad jeg tænker mig, gjort et lille Udkast til Lønninger, saaledes som jeg antager man omtrent kunde sætte dem, og jeg skal anføre, hvad jeg har tænkt mig. Jeg har tænkt, at man kunde have 50 Kald, hvert paa 3,000 Rd., 50 hvert paa 2,500 Rd., 100 à 2,000 Rd., 400 à 1,500 Rd., og der bliver da tilbage noget over 300 Kald à 1,000 Rd. Naar man opstiller denne Lønningskala (Bloug: Er det kun Landsbykald?) ja, for Landsbykald, saa tror jeg, man kan sætte enhver Betænkelse ved at gaa ind paa Pengelønnen tilside. Pengelønnen har jeg for mit Vedkommende ingen Betænkelse ved at tiltræde; men saa skal man ogsaa lønne der-efter. Ved Siden deraf indeholder Lovforslaget Alderstillæg. Den Sum, som disse Alderstillæg udgjøre, tror jeg, at man kan omtrent blive staaende ved — det er 130,000 Rd. — men jeg vilde foreslaa, at man skulde give Alderstillæg til Præsterne under et andet Beny end det, som indeholdes i Lovforslaget. Derefter skulde nemlig Alderstillægene slet og ret tilfalde de ældste Præster, altsaa Præsterne efter Anciennitet. Jeg tror derimod, at det er rigtigt at tage den Tid til Udgangspunkt, i hvilken en Præst har bestaet sit Embede, saa at det høieste Alderstillæg, som jeg antager, at man kan sætte til 500 Rd., gives til et vist Antal — hvorom man nærmere kan forene sig, naar kun den Sum, der skal fordeles, er givet — af de Præster, der længst have været i det samme Embede, dog saaledes, at de to øverste